

Hälsocenter i Jönköpings län

Överenskommelse mellan Region Jönköpings län och XX kommun

Bakgrund och syfte

Kommuner i Jönköpings län och Region Jönköpings län satsar gemensamt på att utveckla Hälsocenter i länet tillsammans med invånare, civilsamhälle och föreningsliv. Hälsocenter är en samverkansmodell som drivs lokalt genom ett samarbete mellan kommuner, vårdcentraler och ideell sektor. Som länsövergripande stöd finns avdelningen Folkhälsa och sjukvård (RJL), utvecklingsenheten Qulturum (RJL) samt Kommunal utveckling som arbetar på uppdrag av länets kommuner.

Syftet med Hälsocenter är att genom ett hälsofrämjande och förebyggande arbetssätt ge stöd till att förbättra invånarens fysiska, psykiska, sociala och existentiella hälsa. Målgruppen för Hälsocenter är invånare som på grund av sin livsstil eller en eller flera levnadsvanor har risk för framtida ohälsa. Den vuxna befolkningen utgör huvudmålgruppen för Hälsocenter, men andra åldersgrupper kan inkluderas utifrån lokala behov.

Invånaren kommer till ett Hälsocenter framförallt via rekommendation från vårdcentralen, men det lokala föreningslivet och civilsamhället har också en viktig roll att rekommendera invånare med behov till ett Hälsocenter. Invånare kan även kontakta ett Hälsocenter på eget initiativ för att få stöd till att förändra sina vanor för en bättre eller bibehållen hälsa.

Länsövergripande ansvarsfördelning

Kommunallagen 9 kap reglerar regionalt och kommunalt ansvar och avtalssamverkan. I 37 § beskrivs förutsättningar för avtalssamverkan som möjliggör att länets kommuner och Region Jönköpings län kan samverka för att skapa integrerade tjänster med syfte att möta gemensamma folkhälsoutmaningar. Region Jönköpings län bistår, inom ramen för kommunallagen, med ekonomiska medel för tillsättning av hälsocoach där kommunen förestår arbetsgivaransvaret.

Följande ansvarsfördelning utgör en länsgemensam grund för samverkan med respektive kommun och Region Jönköpings län.

Region Jönköpings län ansvarar för att:

- Bidra med finansiering till hälsocoachens lön inklusive sociala kostnader men exklusive omkostnader enligt framtagna fördelningsnyckel.
- Gemensamt med kommunen delta i det lokala styrnings- och utvecklingsarbetet (Folkhälsa och vårdcentral).
- Marknadsföra länets Hälsocenters syfte och verksamhet internt och mot befolkningen.

2020-12-22

- Rekommendera patienter till Hälsocenter som är i behov av stöd för att förändra sina vanor för en förbättrad eller bibehållen hälsa (vårdcentral).
- Vid behov bistå med expertkompetens i Hälsocentrets verksamhet.
- Bistå med behovsanpassad fortbildning för länets hälsocoacher.
- Tillhandahålla en gemensam IT-plattform för hälsocoach online.
- Stödja kommunen med att involvera och stärka samverkan med det lokala föreningslivet och civilsamhället.

Kommunen ansvarar för att:

- Förestå arbetsgivaransvaret för hälsocoach och samtliga omkostnader utöver lön.
- Gemensamt med Region Jönköpings län delta i det lokala styrnings- och utvecklingsarbetet
- Marknadsföra Hälsocentrets syfte och verksamhet internt och mot befolkningen.
- Tillhandahålla lämpliga lokaler och stå för eventuella lokalkostnader.
- Tillhandahålla personella resurser för Hälsocentrets utveckling och genomförande inom ramen för befintlig personal.
- Involvera och stärka samverkan med det lokala föreningslivet och civilsamhället.

En samlad och länsövergripande rapportering om Hälsocenter sker till ledningssystemet för samverkan mellan länets kommuner och Region Jönköpings län (ReKo).

Alla länets Hälsocenter ingår i ett länsgemensamt nätverk. Deltagande i nätverket är en del av uppdraget för Hälsocenter där viktiga delar är erfarenhetsutbyte och utveckling av verksamheten. Det finns också ett länsgemensamt nätverk för hälsocoacher.

Ekonomi

Grundfinansiering

Region Jönköpings län har tillsatt budgetmedel motsvarande 5 miljoner kronor för Hälsocenter. Dessa medel är avsatta på lång sikt för att säkra en etablering av hälsocenter som en fast verksamhet i Jönköpings län. Beloppet räknas upp med Region Jönköpings läns index mellan åren.

Medlen fördelas utifrån den fördelningsmodell som är gällande för samverkan mellan länets kommuner och Region Jönköpings län. Kommunen fakturerar Region Jönköpings län årsbelopp, som är baserat på beräknade coachtimmar per kommun, enligt tabell nedan. Fakturering sker en gång per år. Om hälsocoach påbörjat sin tjänst under året, fakturerar kommunen andel av årsbelopp utifrån hälsocoachens tjänstgöringsmånader.

Ett hälsocenter ska erbjuda kostnadsfria aktiviteter genom verksamhet som leds av hälsocoach. Lokal styrgrupp beslutar om övrig prissättning och reducering av deltagaravgifter i samverkan med aktuella aktörer

Fördelning av medel, Region Jönköpings län

Kommun	Viktad fördelning	Timmar per vecka	Timmar adm	Timmar coach
Aneby	120 000 kr	8	2	6
Eksjö	316 000 kr	21	4	17
Nässjö	491 000 kr	33	5	28
Sävsjö	201 000 kr	13	3	11
Tranås	329 000 kr	22	4	18
Vetlanda	461 000 kr	31	5	26
Summa Höglandet	1 918 000 kr	128	22	106
Habo	180 000 kr	12	2	9
Jönköping	1 320 000 kr	88	12	76
Mullsjö	122 000 kr	8	2	6
Summa Norra	1 622 000 kr	108	17	92
Gislaved	435 000 kr	29	5	24
Gnosjö	177 000 kr	12	2	9
Vaggeryd	228 000 kr	15	3	12
Värnamo	619 000 kr	41	6	35
Summa GGVV	1 459 000 kr	97	16	81
Totalsumma	4 999 000 kr	333	55	279

Uppdragsbeskrivning för hälsocoach

Huvuduppgiften en hälsocoach på ett Hälsocenter i Jönköpings län är att motivera invånare till en beteendeförändring för att skapa bästa möjliga förutsättningar för hälsa och livskvalitet och utifrån samtal guida individen mot nästa steg till en bättre hälsa. Hälsocoachen på ett Hälsocenter arbetar med hälsopedagogiska metoder på individ- och gruppnivå t.ex. coachande samtal och gruppaktiviteter.

Hälsocoachen har också en koordinerande roll mellan olika parter i närsamhället. Hälsocoachen är en nära samverkanspart med vårdcentraler, kommun såväl som det lokala föreningslivet och civilsamhället.

Hälsocoachen tar emot och stöttar invånare som kommit till Hälsocenter. Hälsocoachen ansvarar för inledande- och uppföljande samtal på individnivå. Tillsammans med invånaren förs vid behov coachande samtal om mål, stegen framåt och uppföljning. Hälsocoachen håller i grupper inom olika ämnesområden samt anpassad aktivitet på både individ- och gruppnivå. En viktig uppgift är också att fungera som brygga till befintligt förenings- eller näringsliv för fortsatt aktivitet och socialt sammanhang.

Arbetsuppgifterna kan variera utifrån hälsocoachens individuella kompetens. Exempel kan vara ämnen som mat, sömn, återhämtning, fysisk aktivitet och stresshantering, men även deltagande i kultur- och fritidsaktiviteter.

Kompetens

Relevant utbildning vid högskola/folkhögskola som Hälsopedagog/Hälsoutvecklare eller annan jämförbar utbildning. Erfarenhet av praktiskt hälso- och friskvårdsarbete d.v.s. att leda grupper. En fördel är kompetens inom motiverande samtalsmetodik, KBT eller motsvarande. Förmåga att inspirera, motivera och coacha. God samarbetsförmåga

Lokal överenskommelse

Lokal resursbeskrivning

Följande stycke utgör en beskrivning av den enskilda kommunens resurser som möter upp Region Jönköpings läns del i fördelningsmodellen. Resurserna måste inte vara i form av nya budgetmedel, men ska tydligt visa kommunens insats mot bakgrund av den länsövergripande ansvarsfördelningen.

Beskrivning av kommunens resurser för Hälsocenter:

- Förestå arbetsgivaransvaret för hälsocoach och samtliga omkostnader utöver lön.
- Lokalt styrnings- och utvecklingsarbete
Specificeras:
- Marknadsföring av Hälsocentrets syfte och verksamhet internt och mot befolkningen.
Specificeras:
- Tillhandahålla lämpliga lokaler och eventuella lokalkostnader.
Specificeras:
- Tillhandahålla personella resurser för Hälsocentrets utveckling och genomförande inom ramen för befintlig personal.
Specificeras:
- Involvera och stärka samverkan med det lokala föreningslivet och civilsamhället
Specificeras:

Lokal styrning och uppföljning

Hälsocentrets verksamhet leds genom en lokal styrgrupp med obligatorisk representation från kommun, vårdcentral(er), Folkhälsa (RJL) och invånarrepresentation. Lokalt kan styrgruppen utökas med berörda parter och civilsamhälle.

Den lokala styrgruppen upprättar en verksamhets- och uppföljningsplan. Verksamhetsplanen ska innehålla en analys som beskriver vilka målgrupper som särskilt behöver nås genom Hälsocentret.

Bindningstid

Överenskommelsen löper fortgående med möjlighet för parterna att skriftligt säga upp överenskommelsen med 12 månaders varsel.

Informationsskyldighet och omförhandling

Parterna har skyldighet att informera varandra och göra riskanalys om någon av huvudmännen har för avsikt att vidta åtgärder som kan få betydelse för den gemensamma verksamheten. Respektive part äger rätt att påkalla förhandling om förändring av villkoren för överenskommelsen sker. Ändring av överenskommelsen kan ske utan formell uppsägning om parterna är överens.

Skiljaktighet

Skiljaktighet på grund av denna överenskommelse ska avgöras av ReKo.

2020-12-22

Revidering

Överenskommelsen mellan Region Jönköpings län och varje enskild kommun revideras vartannat år.

Godkännande

Denna överenskommelse har upprättats i två liknande exemplar varav parterna tagit var sitt.

För Region i Jönköpings län

För XX kommun

Folkhälsochef

Fritidschef

Namn.....

Namn.....

Förtydligande:.....

Förtydligande:.....